

ANGLICKÁ VÝSLOVNOST (ENGLISH PRONUNCIATION)

Anglická **výslovnost (pronunciation)** předběhla ve svém vývoji o několik století anglický **pravopis (spelling)**, který ustrnul v podobě, v jaké byl přibližně v Shakespearově době v 16. století.

Dnešní způsob psaní v angličtině se tedy nemůže spolehlivě opírat o výslovnost (neplatí „PIŠ JAK SLYŠÍŠ“), jak je tomu např. v češtině, slovenštině a do velké míry i v němčině a dalších jazycích. Výslovnost se musíme u každého slovíčka naučit podle slovníku, protože neexistují pevná, univerzálně platná pravidla výslovnosti. Stejně můžeme vyslovit více slov, která jsou napsána rozdílně, nebo slova napsaná stejně čteme rozdílně.

Určitá pravidla výslovnosti však přece jenom existují:

Výslovnost anglických slov se uvádí v podobě, které říkáme **fonetický přepis**. V našich slovnících se výslovnost anglických slov uvádí v hranatých závorkách [ ]: chlapec = boy [boi], v anglické literatuře se používají lomítka: chlapec = boy /boi/.

Délka samohlásky se vyznačuje dvojtečkou, tedy "a:" čteme jako "á": rameno, ruka = arm [a:m].

Přízvuk, důraz (stress) je v angličtině obvykle na první slabice slova, v jiných případech je ve fonetickém tvaru naznačen krátkou svislou čárkou před slabikou, kterou máme vyslovit s přízvukem: důležitý = important [im'po:tnt]. Vedlejší přízvuk se označuje krátkou svislou čárkou dole před přízvuknou slabikou: vnitřní = indoor [ˌindo:]

Pro zvuky, které nedokážeme v češtině vyjádřit žádným písmenem, se ve fonetické podobě používají speciální značky.

SAMOHLÁSKY

- [æ] - velmi otevřené široké "e". Vyslovuje se hlavně v jednoslabičných slovech a uzavřených slabikách místo napsaného "a":
HAT [hæt] - klobouk
CAT [kæt] - kočka
BLACK [blæk] - černý
FAT [fæt] - tlustý
AXE [æks] - sekera
- [ə] - tzv. "MIXED VOWEL" – oslabená samohláska neurčitého, neutrálního zabarvení. Vyslovuje se hlavně ve slabých, nepřízvukných slabikách, např. na konci slov místo "-er", "-ar", "-or". Rty se artikulace neúčastní, tedy je nezaokrouhluje.
MINISTER [ˈmɪnɪstə] - ministr
DOCTOR [ˈdɒktə] - doktor, lékař
TRACTOR [ˈtræktə] - traktor
- [e:] - dlouhá neutrální samohláska, vyslovujeme ji jako předešlou, ale dlouze. Při vyslovování nezaokrouhluje rty:
SIR [sɜ:] - oslovení muže
GIRL [gɜ:l] - dívka, děvče
FIRST [fɜ:st] - první, nejprve, nejdříve

ZDVOJENÉ SAMOHLÁSKY

- [ee] - vyslovujeme jakou dlouhé "i":
TREE [**tri:**] - strom
MEET [**mi:t**] - setkat se, seznámit se
SLEEP [**slɪ:p**] - spát
- [oo] - vyslovujeme jako "u":
BOOK [**buk**] - kniha
LOOK [**luk**] - dívat se, hledat, ...
WOOD [**vud**] - les
- [e] - na konci slov se obvykle nevyslovuje, ztrácí se.
Je to tzv. "němé e".
NICE [**nais**] - pěkný, hezký, milý, hodný
PLACE [**pleis**] - místo
MINE [**main**] - můj

DVOJHLÁSKY

i	[ai]	:	FINE [fain], NICE [nais]
a	[ei]	:	LATE [leit], PLATE [pleit]
oy	[oi]	:	BOY [boi], JOY [džoi], TOY [toi]
ow	[au]	:	NOW [nau], BROWN [braun]
o	[əu]	:	NO [nəu], GO [gəu]
ee	[iə]	:	BEER [biə]
oo	[uə]	:	POOR [puə]

TROJHLÁSKY

Jestliže po dvojhhláskách [ai, ei, oi, au] následuje ještě zvuk [ə], mluvíme někdy o TROJHLÁSKÁCH:

- FIRE [**faiə**] - oheň
PLAYER [**pleiə**] - hráč
POWER [**pauə**] - síla, moc, energie

SOUHLÁSKY

- [C] - a/ před souhláskou čteme jako "K"
ROCK [**rok**] - skála
BLACK [**blæk**] - černý
- b/ před a, o, u čteme jako "K"
CARPET [**'ka:pɪt**] - koberec
COUNTRY [**'ka:ntri**] - krajina, země, venkov
CUBE [**kju:b**] - krychle
- c/ před e, i čteme jako "S"
NICE [**nais**] - hezký, pěkný,
CITRON [**'sitrn**] - citrón
CITY [**'siti**] - město, velkoměsto

- [CK] - čteme jako "K"
 JACK [dʒæk] - Honza
 PUCK [pak] - skřítek
 DUCK [dak] - kachna
- [R] - na konci slova a před souhláskou se nevyslovuje
 CARP [ka:p] - kapr
 SISTER [ˈsistə] - sestra
 NURSE [nɜ:s] - zdravotní sestra
 - v ostatních případech dáváme při vyslovování jazyk k dásním za horní zuby, nevyslovujeme tak jasně a zřetelně jako v češtině. (TRACTOR, COUNTRY)
 - Při vázání slov se vyslovuje i před samohláskou - FOR IT.
- [P,T,K] - na začátku slov před samohláskou mají tzv. "přídech" (aspirace). Ozve se po nich slabé "H" nebo "CH", jakobychom dýchli na zrcadlo. Ve fonetickém tvaru se přídech neuvádí.
 PEN [pen] - pero
 TENT [tent] - stan
 KIND [kaɪnd] - milý, přátelský, druh, ...
- [KN] - vyskytne-li se tato skupina písmen na začátku slova, "K" nevyslovujeme
 KNEE [ni:] - koleno
 KNIT [nit] - plést (svetr)
 KNOCK [nok] - klepat
- [SH] - čteme jako "Š", v anglických slovnících se přepisuje jako ʃ
 SHE [ši:] - ona
 SHOP [šop] - obchod
 SHAPE [šeip] - tvar
 SHOE [šu:] - bota
- [W] - vyslovujeme "V" se zaokrouhlenými rty, zuby se nedotýkají rtů.
 WISH [wiš] - přání, přát si
 WINTER [ˈwɪntə] - zima
 WORLD [wɜ:ld] - svět
- [WH] - vyslovujeme stejně jako samostatné "W", nebo "W" vůbec nevyslovíme
 WHITE [wait] - bílý
 WHEN [wen] - kdy, když
 WHAT [wot] - jaký, co
 WHO [hu:] - kdo
 WHOLE [həul] - celý
- [WR] - v této kombinaci na začátku slova nevyslovujeme "W"
 WRITE [rait] - psát
 WRAP [ræp] - zabalit
 WRONG [roŋ] - špatný, nesprávný
- [J] - vyslovujeme jako "DŽ"
 JANE [džeɪn] - Jana
 JOKE [džəuk] - vtip
 JAM [džæm] - povidla, džem

- [ŋ] - touto značkou je popsán zvuk, který se vyslovuje místo skupiny souhlásek "NK", "NG", a to hlavně na konci slova. G ani K se nevyslovuje. Je to nosová závěrová souhláska, která se tvoří vzadu na patře.
ENGLAND [ˈɪŋlənd] - Anglie
SONG [sɒŋ] - píseň
BRING [brɪŋ] - nést, přinést
- [θ] - tento zvuk vyslovujeme v některých slovech místo skupiny "TH", nazývá se neznělé "TH". Koncem jazyka se dotkneme vnitřní strany předních zubů a vyslovíme "S" ale tak, jako bychom si šlapali na jazyk.
THREE [θri:] - tři
THING [θɪŋ] - věc
THICK [θɪk] - tlustý, hustý
- [ð] - vyslovujeme v ostatních případech místo "TH", nazývá se "znělé TH". Vyslovujeme ho stejně jako předešlou hlásku, ale místo "S" vyslovujeme "Z". Zní jako něco mezi "D" a "Z".
THIS [ðɪs] - tento
THAT [ðæt] - tamten
HERE [ðeə] - tam

Ani tato pravidla nejsou všeobecná, opravdu platí, že se každé slovíčko musíme naučit podle slovníku, protože např.:

Jak různě vyslovíme A (zvuková realizace hlásky A):

- [eɪ] - name [neɪm]
[æ] - bad [bæd]
[a:] - father [fa:ðə]
[ɔ:] - water [wo:tə]
[ɒ] - swallow [swoləu]
[ə] - around [ə,raʊnd]
[ɪ] - courage [kə'reɪdʒ]
[e] - many [meni]

Jak různě vyslovíme CH (zvuková realizace hlásky CH):

- [tʃ] - much [mʌtʃ]
[k] - anchor [æŋkə]
[kw] - choir [kwaɪə]
[ʃ] - machine [məˈʃi:n]

Co všechno vyslovíme jako [Š] (pravopisná realizace hlásky Š)

-sh	- wish [wiš]
-sci	- conscious [konšəs]
-ssi	- passion [pæšən]
-ss	- assure [ə'suə]
-si	- Asia [eišə]
-s	- sugar [šugə]
-ti	- patience [peišəns]
-ci	- social [sə;uši]
-sch	- schedule [šedju:l]
-ch	- Chicago [ši'ka:gəu]

Co všechno vyslovíme jako [ə]

-a	- breakfast [brekfəst]
-ar, e	- particularly [pə'tikjuləli]
-er	- better [betə]
-i	- possible [posəbl]
-o	- London [Ləndən]
-or	- effort [efət]
-oar	- cupboard [kabəd]
-u	- column [koləm]
-ou	- famous [feiməs]
-ough	- thorough [ðərə]
-our	- colour [kalə]
-ure	- nature [neičə]
-re	- theatre [θiətə]

Jediná zásada, která v některých případech spojuje výslovnost s pravopisem, je **pravidlo o otevřené a uzavřené slabice v přízvučné poloze.**

Rozdělíme-li slovo na slabiky, potom přízvučná slabika, která končí na samohlásku, se považuje za otevřenou a příslušná jednoduchá samohláska se vysloví „dlouze“ – to znamená přesně podle spellingu abecedy.

Slabika končící na souhlásku se považuje za uzavřenou a přízvučná samohláska uvnitř slabiky se nevyslovuje podle spellingu (v mnoha případech stejně, jak je napsaná). Velice často to platí pro jednoslabičná slova tvořená uzavřenou slabikou.

TAPE - TA/PE [teip]	TAP [tæp]
ROSE - RO/SE [rəuz]	ROCK [rok]
HOTEL - HO/TEL [həu'tel]	HOT [hot]
FEVER - FE/VER [fi:vər]	FENCE - FEN/CE [fens]
SITE - SI/TE [sait]	SIT [sit]